

**LR Seimo pilietinės visuomenės plėtros grupės nariams
LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijai**

2017 m. gruodžio 1 d., Vilnius

SIŪLYMAS TOBULINTI NEVYRIAUSYBINIŲ ORGANIZACIJŲ PLĖTROS ĮSTATYMĄ

PROJEKTAS

LIETUVOS RESPUBLIKOS
NEVYRIAUSYBINIŲ ORGANIZACIJŲ PLĖTROS ĮSTATYMO NR. XII-
717 2 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR PAPILDYMO
ĮSTATYMAS

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio 1 dalies pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Nevyriausybinių organizacijų – nuo valstybės ar savivaldybių institucijų ir įstaigų nepriklausomas savanoriškumo pagrindais veikiantis viešasis juridinis asmuo, kurio tikslas nėra politinės valdžios siekimas arba vien tik religijos tikslų įgyvendinimas. Prie nevyriausybinių organizacijų nepriskiriamos:

- 1) politinės partijos;
- 2) profesinės sąjungos bei darbdavių organizacijos ir jų susivienijimai;
- 3) įstatymų nustatyta tvarka steigiamos organizacijos, kuriose narystė yra privaloma tam tikros profesijos atstovams;
- 4) religinės bendruomenės, bendrijos ir centrai;
- 5) juridiniai asmenys, kurių daugiau kaip 1/3 dalyvių yra ne fiziniai asmenys ir (ar) kiti juridiniai asmenys, nesantys nevyriausybinių organizacijomis ar religinėmis bendruomenėmis, bendrijomis ir centrais;
- 6) sodininkų bendrijos, daugiabučių gyvenamųjų namų ir kitos paskirties pastatų savininkų bendrijos ir kitokie bendro nekilnojamojo turto valdymo tikslais įsteigti juridiniai asmenys;
- 7) šeimos.

2 straipsnis. 2 straipsnio 3 dalies papildymas

Papildyti 2 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

2. Viešosios naudos nevyriausybinių organizacijų – nevyriausybinių organizacijų, kurios veikla teikia naudą ne tik jos dalyviams, bet ir visuomenei. Viešosios naudos nevyriausybinių organizacijų statusą suteikia ir jį panaikina Vyriausybės įgaliota institucija.“

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTĖ

DALIA GRYBAUSKAITĖ

LIETUVOS RESPUBLIKOS
NEVYRIAUSYBINIŲ ORGANIZACIJŲ PLĖTROS ĮSTATYMO NR. XII-717 2
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

2013 m. priėmus Nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymą, buvo pirmą kartą nacionaliniu mastu įtvirtintas nevyriausybinių organizacijų (NVO) apibrėžimas, tapo įmanoma atriboti valstybės ar verslo subjektų valdomas organizacijas nuo tų, kurios kyla iš piliečių iniciatyvos ir prisideda prie teigiamų pokyčių visuomenėje. Bet laikui bėgant išryškėjo įtvirtinto apibrėžimo trūkumai - valstybės institucijos, o taip pat ir pačios NVO, sunkiai geba šį apibrėžimą taikyti praktikoje. NVO plėtros įstatyme taip pat buvo įtvirtinti viešosios ir grupinės naudos organizacijos apibrėžimai, tačiau praktiškai šie apibrėžimai niekada nebuvo taikomi. Dėl šių priežasčių apibrėžimą būtina tikslinti.

Siūlomu reglamentavimu siekiama šių tikslų:

- Nevyriausybinių organizacijų reglamentavimo vientisumas;
- Suteikti galimybę pasirinkti ar su direktoriumi sudaroma darbo sutartis ar, tam tikrais atvejais, savanoriškos veiklos.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Šiuo metu, pagal galiojančią NVO apibrėžimą kyla daug neaiškumų ar atitinkamos organizacijos yra laikytinos NVO. Valstybei skiriant finansinius išteklius pilietinės visuomenės stiprinimui, būtina turėti teisinius instrumentus, kurie padėtų NVO atriboti nuo kitokių ne pelno siekiančių juridinių asmenų.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Priėmus šį pakeitimą bus patikslintas NVO apibrėžimas įvedant aiškius kriterijus, kuriais vadovaujantis bus galima objektyviai įvertinti ar atitinkama organizacija šiuos kriterijus tenkina.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai, galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Teisinio reguliavimo neigiamų pasekmių nenumatoma. Numatomos teigiamos siūlomo teisinio reguliavimo pasekmės, kadangi valstybės institucijoms bei visuomenei bus suteiktas instrumentas padedantis atskirti NVO.

6. Kokią įtaką priimti įstatymai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Įstatymo pakeitimo projektas įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymo pakeitimo projektas įtakos verslo sąlygoms ir plėtrai neturės.

8. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus įstatymo pakeitimo projektą nereikės jokių papildomų teisės aktų, jų pakeitimo ar pripažinimo netekusiais galios.

9. Ar įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymų projektų sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka
Įstatymų projektai parengti laikantis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir bendrinės kalbos normų.
10. Ar įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus
Įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją bei Europos Sąjungos dokumentus, kadangi šiuo pakeitimu siūloma gerinti teisinę aplinką nevyriausybių organizacijų veiklai.
11. Jeigu įstatymams įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti
Įgyvendinamųjų teisės aktų priimti nereikia.
12. Įstatymo projektui įgyvendinti reikalingos išlaidos
Įstatymo projektui įgyvendinti biudžeto lėšų nereikės.
13. Įstatymo projektui rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados
Rengiant įstatymo projektą specialistų vertinimų negauta.
14. Įstatymo projekto reikšminiai žodžiai
Įstatymo projekto reikšminiai žodžiai „NVO“, „apibrėžimas“.
15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai
Nėra.

LIETUVOS RESPUBLIKOS
NEVYRIAUSYBINIŲ ORGANIZACIJŲ PLĖTROS ĮSTATYMO NR. XII-
717 2 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMO
LYGINAMASIS VARIANTAS

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio 1 dalies pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Nevyriausybinių organizacijų – nuo valstybės ar savivaldybių institucijų ir įstaigų nepriklausomas savanoriškumo pagrindais veikiantis viešasis juridinis asmuo, kurio tikslas nėra politinės valdžios siekimas arba vien tik religijos tikslų įgyvendinimas. Valstybė ar savivaldybė, juridinis asmuo, kurio visuotiniame dalyvių susirinkime valstybė ar savivaldybė turi daugiau kaip 1/3 balsų, negali turėti daugiau kaip 1/3 balsų nevyriausybinių organizacijų visuotiniame dalyvių susirinkime. Prie nevyriausybinių organizacijų nepriskiriamos:

1) politinės partijos;

2) profesinės sąjungos bei darbdavių organizacijos ir jų susivienijimai;

3) įstatymų nustatyta tvarka steigiamos organizacijos, kuriose narystė yra privaloma tam tikros profesijos atstovams;

4) susivienijimai, kurių daugiau kaip 1/3 dalyvių yra privati juridiniai asmenys; religinės bendruomenės, bendrijos ir centrai;

5) juridiniai asmenys, kurių daugiau kaip 1/3 dalyvių yra ne fiziniai asmenys ir (ar) kiti juridiniai asmenys, nesantys nevyriausybinių organizacijomis ar religinėmis bendruomenėmis, bendrijomis ir centrais;

↗ 6) sodininkų bendrijos, daugiabučių gyvenamųjų namų ir kitos paskirties pastatų savininkų bendrijos ir kitokie bendro nekilnojamojo turto valdymo tikslais įsteigtos bendrijos įsteigti juridiniai asmenys;

↗ 7) šeimos.

2 straipsnis. 2 straipsnio 3 dalies papildymas

Papildyti 2 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

2. Viešosios naudos nevyriausybinių organizacijų – nevyriausybinių organizacijų, kurios veikla teikia naudą ne tik jos dalyviams, bet ir visuomenei. Viešosios naudos nevyriausybinių organizacijų statusą suteikia ir jį panaikina Vyriausybės įgaliota institucija.“

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTĖ

DALIA GRYBAUSKAITĖ

Pagarbiai,

Direktorius

Martinus Žaltauskas

Informacija pasiteirauti:

Olia Surdokienė, olia@nisc.lt, tel. +370 670 36796